

6. BÖLÜM

Erken Çocukluk Çağı Çürükleri ve Önleme Stratejileri

Banu ÇİÇEK TEZ¹

Erken çocukluk çağı çürükleri (EÇÇ), kronik ve çok farklı etiyolojik faktörden kaynaklanan çocukluk çağının sık rastlanılan hastalıklardandır. Klinik muayenede EÇÇ tanısı ve EÇÇ'ye sebep olan etiyolojik faktörlere göre "labial çürükler", "melanodonti infantil", "rampant çürükler", "biberon çürüğü" gibi farklı terminolojiler de kullanılmaktadır. Günümüzde ise; Amerikan Çocuk Diş Hekimliği Akademisi [(The American Academy of Pediatric Dentistry) (AAPD)] bu tip çürükleri, "Erken Çocukluk Çağı Çürüğü EÇÇ; ve "Şiddetli Erken Çocukluk Çağı Çürükleri Ş-EÇÇ şeklinde adlandırmıştır. 71 aylık ve/veya daha küçük çocuklarda birden fazla kaviteli veya kavitesiz çürük lezyonu, çürüğe bağlı diş kaybı veya herhangi bir süt dışında dolgulu diş yüzeyinin varlığında EÇÇ; olarak adlandırırken, Ş-EÇÇ'de ise; 3 yaşında 4'ten fazla, 4 yaşında 5'ten fazla veya 5 yaşında 6'dan fazla çürük, eksik veya dolgulu diş yüzeyi bulunması gerektiği belirtilmektedir.

¹ Diş Hekimi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti AD. Doktora Programı, banucicektz@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Ismail AI, Sohn W. A systematic review of clinical diagnostic criteria of early childhood caries. *J Public Health Dent* 1999;59(3):171-91.
2. Takaoka LA, Goulart AL, Kopelman BI, Weiler RM. Enamel defects in the complete primary dentition of children born at term and preterm. *Pediatr Dent* 2011;33(2):171-6.
3. Ripa LW, 1988. Nursing caries: a comprehensive review. *Pediatric Dentistry*, 10, 268-282.
4. Dye BA, Thornton-Evans G, Li X, Iafolla TJ, 2015. Dental caries and sealant prevalence in children and adolescents in the United States, 2011-2012. *NCHS Data Brief*, 1-8.
5. National Health and Nutrition Examination Survey, 2016. Reduce the proportion of children aged 3 to 5 years with dental caries experience in their primary teeth. From <https://www.healthypeople.gov/2020/data-search>
6. Dallı M Dulgergil ÇT, Hamidi MM, Mutluay AT, Doğan D, Akkuş Z. Different ECC patterns from Turkey: 4-Centered epidemiologic study for 1 to 3 years old children. Paper presented at the Across European Borders 5th Consero on Prevention, Restoration and Aesthetics, Istanbul, Turkey, 13-15 October, 2011.
7. Ozer S, Sen Tunc E, Bayrak S, Egilmez T, 2011. Evaluation of certain risk factors for early childhood caries in Samsun, Turkey. *Eur J Paediatr Dent*, 12, 103-106.
8. Gökalp S, Doğan BG, 2006. "Türkiye Ağız-Diş Sağlığı Profili 2004", T.C Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Basımevi, Ankara, Türkiye.
9. Kırzioğlu Z, Şimşek T, Gürbüz T, Yagdırın A, Karatoprak O. [The prevalence of caries in 2- 3 age group children and the evaluation of some risk factors in Erzurum, Bursa and Isparta provinces]. *Atatürk Üniv Diş Hek Fak Derg* 2002;12(2):6-13.
10. Tulunoğlu, O., Bodur, H., Ulusu, T., Ciğer, R., Odabaş, M. (2003) Okul öncesi(3-6 yaş) ve okul çağındaki (7-8 yaş) çocuklarında diş yüzeylerindeki çürük dağılımının ve prevalansının karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi. *GÜ Diş. Hek. Fak. Dergisi*, 20, 11-16.
11. Namal, N., Vehit, H.E., Can, G. (2005) Risk factors for dental caries in Turkish preschool children. *J Indian Soc Pedod Prev Dent*, 23 (3), 115-118.
12. Kuvvetli, S.S., Cildir, S.K., Ergeneli, S., Sandalli, N. (2008) Prevalence of noncavitated and cavitated carious lesions in a group of 5-year-old Turkish children in Kadıköy, Istanbul. *J Dent Child (Chic)*, 75 (2), 158-163.
13. Kılınç, G., Koca, H., Ellidokuz, H. (2013) 3-4 Yaş Grubu Çocukların Ağız Sağlık Durumlarının İki Yıllık Takibi. *DEÜ Tıp Fakültesi Dergisi* 27 (1), 25-31.

14. Wyne AH, 1999. Early childhood caries: nomenclature and case definition. Community Dent Oral Epidemiol, 27, 313-315.
15. Begzati A, Bytyci A, Meqa K, Latifi-Xhemajli B, Berisha M, 2014. Mothers' behaviours and knowledge related to caries experience of their children. Oral Health & Preventive Dentistry, 12, 133-140.
16. Berkowitz RJ, 2003. Causes, treatment and prevention of early childhood caries: a microbiologic perspective. J Can Dent Assoc, 69, 304-7.
17. Kagihiro LE, Niederhauser VP, Stark M, 2009. Assessment, management, and prevention of early childhood caries. J Am Assoc Nurse Pract, 21, 1-10.
18. Edelstein BL. Evidence-based dental care for children and the age 1 dental visit. Pediatr Ann 1998;27:569-574.
19. Pattussi MP, Marcenes W, Croucher R, Sheiman A. Social deprivation, income inequality, social cohesion and dental caries in Brazilian school children. Soc Sci Med 2001;53:915-925.
20. Marakoğlu K, Yıldırım S, Çivi S. Aile hekimliğinde çocukların ağız diş sağlığına yaklaşım. Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi 2007;16:61-66.
21. Eronat N, Bulut G, Öcek ZA. İzmirde sosyal yapısı farklı iki bölgedeki okul çocuklarının ağız ve diş sağlığı durumu. Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi 2003;24:135-142.
22. Altıntaş H, Altıntaş SC, Telatar G, et al. Batıkent iki nolu sağlık ocağı bölgesindeki ilköğretim okulları 5. Sınıf öğrencilerinin diş sağlığı konusundaki bazı bilgi ve davranışlarını saptama araştırması. Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi 2004;21:97-105.
23. Ercan E, Dülgergil ÇT, Yıldırım I, Dalli M, Arcak R. İç Anadolu Bölgesi Şehir Merkezinde Yaşayan Çocuklarda, Farklı Koruyucu Uygulamaların Çürük Oluşumu Üzerine Etkisinin Değerlendirilmesi: 12 aylık çalışması sonuçları. *Ankara Diş hekimleri Odası Klinik Bilimler Dergisi* 2008;2:218-223.
24. Dülgergil, ÇT, Soyman M, Civelek A, Ercan E, Ercan M. Güneydoğu Anadolu kırsalında yaşayan çocuklarda değişik koruyucu uygulamaların değerlendirilmesi: 24 aylık saha çalışması sonuçları. *Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi* 2006;16:26-32.
25. Kwan SY, Petersen PE, Pine CM, Borutta A. Health promoting schools: an opportunity for oral health promotion. Bull World Health Organ 2005;83(9):677-85.
26. Qin M, Li J, Zhang S, Ma W. Risk factors for severe early childhood caries in children younger than 4 years old in Beijing, China. Pediatr Dent. 2008;30(2):122-8.
27. Madianos PN, Lief S, Murtha AP, Boggess KA, Auten RL Jr, Beck JD, et al. Maternal periodontitis and prematurity. Part II: maternal infection and fetal exposure. Ann Periodontol. 2001;6(1):175-82.
28. Messer LB. Assessing caries risk in children. Aust Dent J. 2000;45(1):10-6.

29. Reisine S, Douglass JM. Psychosocial and behavioral issues in early childhood caries. Community Dent Oral Epidemiol. 1998;26(1 Suppl):32-44.
30. Ercan E, Dülgergil CT, Yildirim I, Dalli M. Prevention of maternal bacterial transmission on children's dental-caries development: 4-year results of a pilot study in a rural-child population. Arch Oral Biol. 2007;52(8):748-52.
31. Çubukçu ÇE. Neden Koruyucu Diş hekimliği? *Toplum Hekimliği Bülteni* 2003;1: 22-31.